Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/24/264301

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Begroting 2025-2028

Collegedatum: 7 oktober 2024

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. De programmabegroting 2025 vast te stellen, waarmee u:
    a. instemt met de jaarschijven 2025-2028 van het bestedingsplan en de financiële effecten van het bestedingsplan 2025-2028 zoals reeds opgenomen in de begroting 2025;
    b. de meerjarenbegroting 2026-2028 voor kennisgeving aanneemt;
    c. de in de begroting 2024 ingestelde bestemmingsreserve Exploitatiebegroting ter hoogte van € 5.000.000 voor het afdekken van exploitatietekorten over de periode 2024 tot en met 2027 laat vervallen en het bedrag toevoegt aan de Algemene reserve;
    d. het exploitatietekort 2025 van € 862.920 dekt uit de Algemene reserve en verwerkt via de 1e begrotingswijziging 2025.

Aanleiding
Voor u ligt de programmabegroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028.

Naast de programma´s zijn paragrafen opgenomen die van belang zijn voor de bedrijfsvoering en het financieel beleid en beheer. Deze combinatie stelt de lezer in staat zich een integraal beeld te vormen van het te voeren beleid.

Met voorliggende begroting mag worden geconcludeerd dat de financiële balans onder druk komt te staan als gevolg van landelijke, ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen. De bezuinigingen op het gemeentefonds leiden tot dreigende structurele tekorten bij bijna alle gemeenten en dit beeld zien we ook bij de gemeente Druten. De herstructurering van het gemeentefonds leidt tot een enorme financiële krimp. Ook is de hoge inflatie van de afgelopen jaren niet voldoende gecompenseerd. Op dit moment is de problematiek van het financiële ravijnjaar (vanaf 2026) niet opgelost en bieden de voornemens van het nieuwe kabinet geen oplossing.

Om de tekorten op korte en lange termijn op te lossen stelt het college voor om een robuust vervolgproces te doorlopen richting de meerjarenbegroting van 2026-2029. Dit vraagt om een strategische vervolgaanpak waarbij politiek/bestuurlijke keuzes gemaakt moeten worden langs de lijn van het coalitieakkoord, het strategisch kompas, een beoordeling van wettelijke en niet wettelijke taken en het herprioriteren van gemaakte keuzes of het bijstellen van ambities. Richtinggevend vanuit de raad en college tot uitvoering in de operatie met daarbij een heldere en duidelijke opgaaf met een afgebakend beleids- en financieel kader en richtinggevend perspectief voor zowel de gemeente als de gemeenschappelijke regelingen. Dit proces wordt intern voorbereid en opgestart in aanloop naar de perspectiefnota van 2025.

Na instemming van de begroting 2025-2028, inclusief bestedingsplan ziet het verloop van het beschikbare saldo er voor de komende jaren als volgt uit:

(bedragen in € /-= nadelig)

Samenvatting financieel perspectief 2025-2028	2025	2026	2027	2028
Saldo begroting conform perspectiefnota 2025*	**-577.891**	**-2.881.837**	**-2.009.165**	**-1.875.254**
Reeds besloten voorstel Toerisme, bijdrage TVAN Was in de PPN 2024 opgenomen onder keuze nieuw beleid	28.000	0	0	0
Saldo perspectiefnota in de begroting 2025	***-549.891***	***-2.881.837***	***-2.009.165***	***-1.875.254***
Hoofdstuk 2.2 van perspectiefnota naar begroting 2025-2028	-111.106	-126.730	-166.935	-253.714
Septembercirculaire	-201.923	323.879	418.940	427.259
Nieuwbouw VMBO Pax Christi College	0	0	-700.000	-700.000
Saldo meerjarenbegroting 2025-2028	**-862.920**	**-2.684.688**	**-2.457.160**	**-2.401.709**

* Inclusief reeds verwerkte keuzes perspectiefnota

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
04-07-2024	Vaststelling Perspectiefnota 2024

Gewenst resultaat
Het realiseren van een sluitende begroting 2025 en richting geven aan de meerjarenbegroting 2026-2028. Door het vaststellen van deze begroting geeft de Raad de kaders aan het college voor de uitvoering van de activiteiten in 2025.
Daarnaast dient de Raad als bevoegd orgaan vóór 15 november de begroting vast te stellen voor het daaropvolgende jaar; het college bereidt de begroting voor.

Argumenten

1.1 *De gemeente moet een sluitende begroting vaststellen om in aanmerking te blijven komen van het repressief toezicht door de provincie (lichtste vorm).*
De aangeboden begroting voldoet aan de norm van de provincie, omdat de begroting 2025 structureel sluitend is. We presenteren, vanwege de korting op de algemene uitkering, vanaf 2026 een negatief structureel saldo. Dat betekent dat er richting de begroting 2026 keuzes gemaakt moeten worden, als het rijk de tekorten onvoldoende compenseert.

1.2 *De septembercirculaire maakt integraal onderdeel uit van de begroting.*
Op Prinsjesdag is de septembercirculaire verschenen. We hebben de aanpassingen op het gemeentefonds en bijbehorende taakmutaties verwerkt in deze begroting.

Tegenargumenten en risico's

1.1 *Vanaf 2026 is de begroting niet structureel sluitend. We presenteren een meerjarenbegroting die voor 2025 structureel sluitend is.*
Vanaf 2026 zien we een tekort op de structurele begroting. Dat heeft alles te maken met de hoogte van de algemene uitkering. Om de tekorten om te buigen is een intern proces van Ombuigingen opgestart. In de begroting wordt toegelicht hoe dit proces er uitziet en wat inmiddels is opgepakt.

Uitvoering of Vervolgstappen

Na besluitvorming op 5 november maar uiterlijk voor 15 november wordt de Programmabegroting 2025 aangeboden aan de provincie. In december 2024 volgt de definitieve vaststelling van de tarieven en leges voor 2025.

Om de strategische vervolgaanpak vorm te geven wordt een robuust proces opgestart van structurele ombuigingen 'Samen Waarmaken'.

Communicatie:

We versturen een persbericht en in de Maas & Waler komt een special pagina over de begroting.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.